සිකුරාදා දේශනය (ප්‍රකාශනය සහ බෙදා හැරීම පිණිස)
දිනය: 1448 මුහර්රම් මස 18 / 2026 ජූලි 03

මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්පැන්වල ඇති භයානකකම පිළිබඳව අනතුරු ඇඟවීම

සියලු ප්‍රශංසා මිනිසා මවා, ඔහුව බුද්ධියෙන් සරසා, ඊමාන් (දේව විශ්වාසය) මඟින් ගෞරවයට පත් කළ අල්ලාහ් දෙවියන්ට හිමි ය. තවද, නැමදුමට සුදුසු එක ම දෙවියන් අල්ලාහ් හැර වෙනත් කිසිවෙකු නොමැති බවත්, උන්වහන්සේට සමානයෙකු නොමැති බවත් මම සාක්ෂි දරමි. උන්වහන්සේ අපට යහපත හා උපකාරශීලීත්වය ම අණ කළ අතර, දුරාචාරය, අකීකරුකම සහ මනසට මෙන් ම ශරීරයට හානි කරන සියලු දේ ද තහනම් කළහ.

තවද, අපගේ නබි මුහම්මද් (සල්) තුමාණන් උන්වහන්සේගේ ගැත්තා සහ ධර්මයේ මෙන්ම සත්‍යය-අසත්‍යය වෙන්කර හඳුනාගැනීමේ පැහැදිලි සාක්ෂි සමඟ එවනු ලැබූ දූතයාණන් වන බවට ද මම සාක්ෂි දරමි. අල්ලාහ් දෙවියන් වහන්සේ නබිතුමාණන්ට ද, එතුමාණන්ගේ පවුලේ අයට ද, උසස් ගුණධර්ම හා ඥානයෙන් පිරිපුන් එතුමාණන්ගේ සගයන්ට ද, (තවද එතුමාණන්ව) අනුගමනය කළවුන්ට සහ අවසාන දිනය දක්වා යහපත් අයුරින් ඔවුන්ව අනුගමනය කරන සැමට ද උතුම් සාමය, ශාන්තිය සහ කුසල් ලබා දෙත්වා!

රහස් පිළිබඳව සියල්ල දන්නා අල්ලාහ් දෙවියන්ට බිය වන්න (භක්තිමත් වන්න). මන්ද, හදවත් උගුරට පැමිණෙන (බියෙන් හා තැතිගැන්මෙන් පිරුණු) ඒ ළඟා වන්නා වූ අවසාන දිනය (විනිශ්චය දිනය) වෙනුවෙන් සූදානම් කරගත හැකි හොඳ ම දෙය නම් අල්ලාහ් කෙරෙහි ඇති බිය (භක්තිය) යි. එය, ධනය හෝ රැස්කරගත් සම්පත් කිසිවක් ප්‍රයෝජනයට නොඑන දිනයකි.

අල්ලාහ් සුබහ්නාහු වතආලා (මෙසේ) පවසයි:

"(එම ගමන සඳහා) අවශ්‍ය දෑ සූදානම් කරගන්න. සැබවින්ම සූදානම් කරගත හැකි හොඳම දෙය නම් තක්වා (දේව භක්තිය) යි. ඕ බුද්ධිමතුනි, මට පමණක් බිය වන්න."

[සූරත් අල්-බකරහ්: 197]

අල්ලාහ්ගේ ගැත්තෙනි, මානව සංහතිය කොතරම් නම් විපත් හා දුක්ගැහැටවලින්, පීඩා සහ ව්‍යසනයන්ගෙන් පීඩා විඳින්නේද? ඒවා (මිනිසාගේ) ශක්තිය හීන කර, ඔහුගේ පැවැත්මේ පදනම සලිත කර, ඔහුගේ සදාචාරාත්මක වටිනාකම් විනාශ කර, ඔහුගේ ධනය හා සම්පත් කාබාසිනියා කර දමා ඇත. සැබවින්ම, මෙම මහා දුක්ගැහැට අතරින් සහ වඩාත්ම භයානක ව්‍යසනයන්ගෙන් එකක් වනුයේ: මත්පැන් සහ මත්ද්‍රව්‍ය නමැති ව්‍යසනය යි.

අද වන විට මෙයට එරෙහිව නැගී සිටීම සමස්ත ජනයාගේ මෙන් ම රාජ්‍යයන්ගේ ද ප්‍රධානතම වගකීම බවට පත්ව ඇත. මේ හේතුවෙන් බොහෝ සමාජ කොතරම් නම් පීඩාවට පත්ව ඇත් ද? එමෙන්ම මේ නිසා සමාජය තුළ අපරාධ සහ වැරදි ක්‍රියා කොතරම් දුරට ව්‍යාප්ත වී ඇත්ද?

සැබවින්ම, මත්පැන් සහ මත්ද්‍රව්‍යවල බොහෝ හානිකර ප්‍රතිඵල ඇත. ඒවා විනාශයට හා පරිහානියට මාවතක් වන අතර, මහාකාරුණික (අල්ලාහ්) දෙවියන්ගේ කෝපය ළඟා කරවන, හා නිරයට මග පෙන්වන අඳුරු මාවතක් ද වෙයි. අල්ලාහ් තආලා මෙසේ පවසයි:

"තවද ඔබ (මතට ඇබ්බැහි වීමෙන් හෝ වෙනත් පාපයන්ගෙන්) ඔබ ව ම මරා නොගන්න. සැබවින්ම අල්ලාහ් ඔබ කෙරෙහි අතිශයින්ම කරුණාවන්ත ය."

[සූරත් අන්-නිසා: 29]

තවද අබූ හුරෙයිරා (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා විසින් වාර්තා කරන ලද හදීසයක (නබි වදනක), නබි මුහම්මද් (සල්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

"කාමමිථ්‍යාචාරයේ යෙදෙන්නෙකු, ඔහු එම ක්‍රියාවේ යෙදෙන මොහොතේ (පූර්ණ) විශ්වාසවන්තයෙකු (මුඃමින්වරයෙකු) ලෙස නොසිටියි. එමෙන්ම මත්පැන් පානය කරන්නෙකු, ඔහු එය පානය කරන මොහොතේ (පූර්ණ) විශ්වාසවන්තයෙකු (මුඃමින්වරයෙකු) ලෙස නොසිටියි."

[බුහාරි සහ මුස්ලිම්]

එබැවින්, (මෙම මත්ද්‍රව්‍ය) බුද්ධිය සහ දහම යන දෙක ම විනාශ කරයි. එයට ඇබ්බැහි වූවන් ව නින්දිත ක්‍රියාවන් කරා යොමු කරන අතර, ඔහු ව සමාජය තුළ පිළිකුලට හා අවමානයට ලක් වූවෙකු බවට පත් කරයි. මේ හේතුවෙන් කොතරම් නම් ධනයක් විනාශ වී ඇත්ද? කෙතරම් නම් තත්ත්වයන් (ජීවිත) නරක අතට හැරී ඇත්ද? කොතරම් නම් ශක්තීන් (මානව සම්පත්) අපතේ ගොස් ඇත්ද? කොතරම් නම් වටිනා කාල නාස්ති වී ඇත්ද?

මෙමගින් සිදුවන රිය අනතුරු, ස්ත්‍රී දූෂණ සහ සොරකම් වැනි අපරාධ දෙස බලන්න! මෙය කොතරම් නම් දූවාදරුවන් අනාථ කර ඇත්ද? මොනතරම් සතුරුකම් ඇති කර තිබේද? ගෞරවනීය හා යහපත් පවුල්වලට කොතරම් නම් ලැජ්ජාවක් සහ කැළලක් ගෙන දී ඇත්ද? එමෙන්ම කොතරම් නම් මුහුණු පහත් කර, ජීවිත අවමානයට ලක් කර ඇත්ද? ඉස්ලාමීය දහම (ශරියාව) දැඩි ලෙස අනතුරු අඟවා ඇත්තේ මේ පිළිබඳව වන අතර, අප අත්දකින සැබෑ සමාජ යථාර්ථය ද මෙය ම සනාථ කරයි.

උදාර සදාචාරයන්ගෙන් හෙබි ප්‍රජාවනි, බුද්ධිමත් මිනිසෙකු මෙතරම් විනාශකාරී වස විස සහ මාරාන්තික ව්‍යසනයන් කරා පෙළඹෙන්නේ කෙසේද? මෙහි ආගමික, සමාජීය, ආර්ථික සහ සෞඛ්‍යමය වශයෙන් ඇති හානිය අතිමහත්ය. අල්-හසන් අල්-බස්රි (රහීමහුල්ලාහ්) තුමා මෙසේ පවසයි:

"යම් හෙයකින් බුද්ධිය මුදලට මිලදී ගත හැකි දෙයක් වූයේ නම්, මිනිසුන් එය ඉතා ඉහළ මිලක් ගෙවා හෝ මිලදී ගනු ඇත. එබැවින්, තමන් සතු මුදල් වැය කර තමාගේම බුද්ධිය විනාශ කරගන්නා මිනිසා පිළිබඳ ව මම පුදුම වෙමි."

අල්ලාහ්ගේ ගැත්තෙනි, මිනිසෙකුට ඔහුගේ බුද්ධිය අහිමි වූ විට, ඔහු සමාජය දූෂණය කරයි, සීමාව ඉක්මවා යයි, විනාශය ළඟා කරයි, අකීකරු වෙයි, එමෙන්ම අන් අයට ද හානි පමුණුවයි. සියලු අයහපත් දැහි කේන්ද්‍රස්ථානය සහ මහා අනතුර සැඟව ඇත්තේ මෙතැන ය.

කලීෆා උත්මාන් ඉබ්නු අෆ්ෆාන් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා මෙසේ පවසා ඇත:

"ඔබලා මත්පැන්වලින් වැළකී සිටින්න. මන්ද සැබවින්ම එය සියලු නපුරේ මව (මූල) වේ. ඔබට පෙර විසූ ජනයා අතර දැඩි ලෙස දේව වන්දනාවේ යෙදුණු (භක්තිමත්) මිනිසෙකු විය. එක්තරා දුරාචාරී කාන්තාවකගේ සිත ඔහු කෙරෙහි ඇදී ගියේය. ඇය තම සේවිකාව ඔහු වෙත යවා, 'අපි ඔබට සාක්ෂියක්

ලබා දීම සඳහා ආරාධනා කරමු' යැයි පැවසුවාය. ඔහු එම සේවිකාව සමඟ ගිය අතර, අවසානයේ දී රූමත් කාන්තාවක වෙත ළඟා විය. ඇය අසල කුඩා පිරිමි ළමයෙකු සහ මත්පැන් බඳුනක් තිබුණි.

එවිට ඇය මෙසේ පැවසුවාය: 'අල්ලාහ් මත දිවුරා පවසමි, මම ඔබට ආරාධනා කළේ සාක්ෂියක් දීමට නොව, මා සමඟ සබඳතාවක් පැවැත්වීමට හෝ මෙම මත්පැන් බඳුනෙන් වීදුරුවක් බීමට හෝ නැතහොත් මෙම පිරිමි ළමයාව ඝාතනය කිරීමට ය.' එවිට ඔහු (තම සිතින්): 'මත්පැන් පානය කිරීම මේ සියල්ලටම වඩා සැහැල්ලු (අඩු) පාපයකි' යැයි සිතා, 'මට මෙයින් වීදුරුවක් දෙන්න' යැයි පැවසීය. ඇය ඔහුට වීදුරුවක් දුන් අතර, ඔහු 'මට තව දෙන්න' යැයි පැවසීය. ඔහු එයින් සෑහීමකට පත් නොවූ අතර, අවසානයේදී (මත් වූ ඔහු) ඇය සමඟ කාමමිථ්‍යාචාරයේ යෙදුණේය, එමෙන්ම (අහිංසක) පිරිමි ළමයාව ද ඝාතනය කළේය.

එබැවින් ඔබලා මත්පැන්වලින් වැළකී සිටින්න! අල්ලාහ් මත දිවුරා පවසමි, (හදවතක් තුළ) ඊමාන් (දේව විශ්වාසය) සහ මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වීම එකට පැවතිය නොහැක. එයින් එකක් අනෙකාව පලවා හැරීමට ආසන්න වෙයි."

[නසායි - අල්බානි තුමා විසින් මෙම වාර්තාව සහීහ් (නිවැරදි) බව තහවුරු කර ඇත]

ඉස්ලාමීය සහෝදරවරුනි, මෙම මත්පැන්වලටත් වඩා වඩාත් භයානක හා නපුරු දෙයක් වනුයේ මත්ද්‍රව්‍ය යි. විවිධ වර්ගයේ පෙති, ශරීරය අඩපණ කරන කුඩු (මධ්‍යසාර නොවන කුඩු වර්ග) සහ මත් කරවන එන්නත් කටු ආදී වශයෙන් පවතින මේවා, (ඉස්ලාමයේ ආරක්ෂා කිරීමට නියමිත) ප්‍රධානතම අවශ්‍යතා පහම විනාශ කර දමයි. එනම්: බුද්ධිය, ධනය, ගෞරවය (චරිතය), ආගම සහ ජීවිතය යි.

ෂෙයිකුල් ඉස්ලාම් ඉබ්නු තයිමියා (රහීමහුල්ලාහ්) තුමා මෙසේ පවසා ඇත:

"සැබවින්ම හෂීෂ් (ගංජා/මත්ද්‍රව්‍ය) තහනම් (හරාම්) වේ. මත්පැන් බොන්නෙකුට දඬුවම් පමුණුවන්නාක් මෙන්ම මෙය පාවිච්චි කරන්නෙකුට ද (ඉස්ලාමීය නීතියට අනුව) දඬුවම් පැමිණවිය යුතු ය. තවද එය මත්පැන්වලටත් වඩා නින්දිත ය. මන්ද, එය මිනිසාගේ බුද්ධිය සහ ස්වභාවය (පෞරුෂය) කෙතරම් දුරට විනාශ කර දමන්නේ ද යත්, පිරිමියෙකු තුළ ස්ත්‍රී ලීලාවක් සහ නිර්ලජ්ජිතබවක් මෙන්ම තවත් බොහෝ දූෂිත ගතිලක්ෂණ ඇති කරයි. එමෙන්ම එය අල්ලාහ්ව සිහිපත් කිරීමෙන් ද (මිනිසාව) වළක්වයි."

මෙය ඉතාමත් නිවැරදි මෙන්ම සත්‍ය ප්‍රකාශයකි. මක්නිසාද යත්, මත්පැන් තහනම් කිරීමේ නීතියට සියලු ම වර්ගයේ මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්කරන දෑ තහනම් කිරීම ද ඇතුළත් වේ. ඉබ්නු උමර් (රළියල්ලාහු අන්හුමා) තුමා විසින් වාර්තා කරන ලද හදීසයක, නබි මුහම්මද් ﷺ තුමාණන් මෙසේ පැවසූහ:

"මනස මත් කරවන සෑම දෙයක්ම මත්පැන් (ඛම්ර්) ගණයට වැටේ. තවද මනස මත් කරවන සෑම දෙයක්ම තහනම් (හරාම්) වේ."

[මුස්ලිම්]

ජනයිනි, අප මෙම ව්‍යසනයට (මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහි වීමට) බලපාන හේතු සොයා බලන විට, ඒවා ඊමාන් (දේව විශ්වාසය) දුර්වල වීම සහ ශයිතාන්ගේ බලපෑම තුළ පවතින බව අපට පෙනී යයි.

තවද, එයට සමගාමී ව පවතින පාලනය කරගත නොහැකි අධික විවේකය, අධික ලෙස මුදල් ගැවසීම, නරක මිතුරු ඇසුර, අන්ධ ලෙස අන් අය අනුකරණය කිරීම සහ තමන්ගේම ආශාවන්ට වහල් වීම වැනි කරුණු ද මෙයට හේතු වී ඇත.

(කාව්‍ය පංතිය:)

"සැබවින්ම තාරුණ්‍යය, හිස් විවේකය සහ අධික ධනය, මිනිසෙකුව සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ කර දමන (ප්‍රධානතම) කරුණු වේ."

තවද (මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහි වීමට) බලපාන අනෙකුත් හේතූන් අතර: දෙමාපියන් තම දරුවන් පිළිබඳව දක්වන නොසලකා හැරීම ද වෙයි. එමගින් දරුවන් මංමුවළා වී, නරක හා අඥාන මිනිසුන් ඇසුරේ හැදී වැඩෙයි. අවසානයේ දී ඔවුන් තමන්ට මෙන් ම තමන්ගේ පවුලේ අයට ද මහා දුක්ගැහැට ළඟා කර දෙයි.

ඉබ්නු උමර් (රළියල්ලාහු අන්හුමා) තුමා විසින් වාර්තා කරන ලද හදීසයක, අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් (සල්) තුමාණන් මෙසේ පැවසූහ:

"මිනිසෙකු තම පවුලේ අය කෙරෙහි භාරකරුවෙකු (පාලකයෙකු) වන අතර, ඔහු තම යටත් වැසියන් (පවුලේ අය) පිළිබඳව (මතු දිවියේ දී) ප්‍රශ්න කරනු ලබයි."

[බුහාරි සහ මුස්ලිම්]

එබැවින්, මත්ද්‍රව්‍ය නමැති මඩ ගොහොරුවට වැටී සිටින සැමදෙනා ම අල්ලාහ්ට බිය වෙත්වා! තවද අහසටත් පොළොවටත් අධිපති වූ මහා දෙවිඳාණන් ඉදිරියේ (තමන් කළ කී දෑ) ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඒ (විනිශ්චය) දිනය ගැන සිහිපත් කරත්වා! එමෙන්ම වහාම මතින් මිදී, අවංක තව්බාවකින් (පසුතැවිලි වී වැරදිවලින් වැළකීමේ අධිෂ්ඨානයෙන්) දෙවියන් වෙත හැරෙත්වා! මන්ද, එයට තවමත් අවස්ථාව ඇති අතර, (පසුතැවිලි වීමේ) දොරටුව තවමත් විවෘතව පවතී.

එබැවින්, ඔබ වැළැක්විය නොහැකි කනගාටුවට හා වේදනාවට පත්වන තුරු බලා නොසිටින්න. එසේ වුවහොත් ඔබට පසුතැවීමට සිදුවනු ඇත, නමුත් ඒ මොහොත පසුතැවීමෙන් පලක් නොවන කාලයකි.

අල්ලාහ් ඔබ ව සුරකිත්වා!, ඔබලා දැනගන්න. මෙම වස විස (මත්ද්‍රව්‍ය) හේතුවෙන් සිදුවන සෑම සාහසික ක්‍රියාවක ම, විනාශ වන සෑම ජීවිතයක ම, නැති නාස්ති වන සෑම ධනයක ම සහ පිරිහෙන සෑම සෞඛ්‍යයක ම පාපයෙන් කොටසක් මේවා සමාජගත කරන (මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම්කාර) බෙදාහරින්නන්ට ද හිමි වේ.

මන්ද, ඔවුන් සමාජය දූෂණය කරන මෙවලම් වන අතර, රට සහ ජනතාව විනාශ කිරීම සඳහා ඉබ්ලීස් විසින් ඔවුන්ව යොදාගෙන ඇත. එබැවින් ඔවුන් මහා පව්කාරයන් වන අතර, මෙලොව දී මෙන්ම මතුලොවදී ද දඬුවම් ලැබීමට සුදුස්සෝ වෙති. එබැවින් ඔවුහු අල්ලාහ්ට බිය වෙත්වා! තවද කිසිවිටෙකත් තම පොරොන්දුව කඩ නොකරන (අල්ලාහ්) දෙවියන්ගේ මෙම දැඩි අනතුරු ඇඟවීම සිහිපත් කරත්වා:

"සැබවින්ම, දේව විශ්වාසවන්තයන් (මුඃමින්වරුන්) අතර අශිෂ්ටත්වය / දුරාචාරය පැතිර යාමට කැමති වන්නන් හට මෙලොවදී මෙන්ම මතුලොවදී ද වේදනාකාරී දඬුවම් ඇත. අල්ලාහ් (සියල්ල) දනියි, නමුත් ඔබලා නොදන්නෙහුය."

[සූරත් අන්-නූර්: 19]

දුරාචාරය පැතිරීමට 'කැමති වන' අයට පවා තත්ත්වය මෙසේ නම්, එම විනාශයට සැබෑ 'හේතුව' බවට පත්වන ජාවාරම්කරුවන්ගේ තත්ත්වය කෙබඳු විය හැකි ද?!

අල්ලාහ් තආලා ශුද්ධ වූ අල්-කුර්ආනය සහ නබි මඟ (සුන්නාහ්ව) තුළින් මටත් ඔබටත් සෙත සාදත්වා! තවද ඒ දෙකෙහි ඇති නිවැරදි මඟ පෙන්වීම් සහ ප්‍රඥාවෙන් මට මෙන්ම ඔබටත් ප්‍රයෝජන ලබා දෙත්වා! ඔබ සැම ඇසූ මේ දේවල් මා ප්‍රකාශ කරන අතර, මටත්, ඔබටත්, සමස්ත (ඉස්ලාමීය) ප්‍රජාවටත් පාපක්ෂමාව අයැද සිටිමි. එබැවින් ඔබලා උන්වහන්සේගෙන් පාපක්ෂමාව පතන්න. සැබවින්ම උන්වහන්සේ අතිශයින්ම ක්ෂමා කරන්නා වූ ද, මහා කරුණාවන්තයා වූ ද දෙවිඳාණෝ ය.

දෙවන දේශනය

සියලු ප්‍රශංසා අල්ලාහ් දෙවියන්ට හිමි වේ. නැමදුමට සුදුසු එක ම දෙවියන් අල්ලාහ් හැර වෙනත් කිසිවෙකු නොමැති බවට ද, මුහම්මද් (සල්) තුමාණන් උන්වහන්සේගේ ගැත්තා, දූතයාණන් මෙන්ම තෝරාගත් තැනැත්තාණන් වන බවට ද මම සාක්ෂි දරමි. අල්ලාහ් දෙවියන් වහන්සේ එතුමාණන්ට ද, එතුමාණන්ගේ පවුලේ අයට ද, සගයන්ට ද, එතුමාණන්ගේ අනුගාමිකයින්ට ද උතුම් සාමය හා ශාන්තිය ළඟා කර දෙත්වා!

ඔබලා අල්ලාහ් දෙවියන්ට බිය විය යුතු නිසි අයුරින් බිය වන්න (භක්තිමත් වන්න).

"කවුරුන් අල්ලාහ් කෙරෙහි භක්තිමත් වන්නේද, උන්වහන්සේ ඔහුගේ පව් දුරු කර, ඔහුට හිමි කුසල් (ප්‍රතිඵල) මහත් කර දෙන්නේය."

[සූරත් අත්-තලාක්: 5]

තවද අල්ලාහ්ගේ ගැත්තනි, මතට ඇබ්බැහි වූවන් මුදාගැනීම සඳහා බොහෝ ක්‍රම පවතින බවත්, (අල්ලාහ්ට ප්‍රශංසා වේවා) ඒ සඳහා විවිධ උපක්‍රම ඇති බවත් ඔබලා දැනගත යුතු ය. මෙම ක්‍රම අතරින් වඩාත්ම ඵලදායී ක්‍රමය වනුයේ, මතට ඇබ්බැහි වූ තැනැත්තා තුළ ඇති ආගමික හැඟීම (දේව භක්තිය) ශක්තිමත් කිරීම යි.

මත්පැන් තහනම් කරමින් සහ එයින් වැළකී සිටින ලෙස අණ කරමින් ශුද්ධ වූ අල්-කුර්ආන් වැකිය පහළ වූ සැනින්, මදීනා නුවර වීදි පුරා මත්පැන් ගංගා මෙන් ගලා යන්නට සැලැස්වූයේ (මිනිසුන් තුළ තිබූ) මෙම ආගමික හැඟීම සහ භක්තිය යි. එම අල්-කුර්ආන් වැකිය වනුයේ සර්වබලධාරී අල්ලාහ්ගේ මෙම ප්‍රකාශය යි:

"දේව විශ්වාසවන්තයෙනි, සැබවින්ම මත්පැන්, සූදුව, බිලිපූජා සහ ඊතල මඟින් වාසනාව බැලීම (යන මේවා) පිළිකුල් සහගත දෑ මෙන්ම ශයිතාන්ගේ ක්‍රියාවන් වේ. එබැවින් ඔබලා මෙයින් වැළකී සිටින්න, එවිට ඔබලා ජයග්‍රහණය ලබන්නෙහුය. සැබවින්ම ශයිතාන් ඉලක්ක කරනුයේ මත්පැන් සහ සූදුව හරහා ඔබලා අතර සතුරුකම හා ක්‍රෝධය ඇති කිරීමටත්, අල්ලාහ්ව සිහිපත් කිරීමෙන් සහ සලාතයෙන් (නැමදුමෙන්) ඔබලාව වැළැක්වීමටත්ය. එබැවින් ඔබලා (දැන්වත් මෙයින්) වැළකී සිටින්නෙහුද?"

[සූරත් අල්-මාඉදාව්: 90-91]

අනස් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා විසින් වාර්තා කරන ලද (බුහාරි හා මුස්ලිම් ඒකමතික වූ) හදීසයක මෙසේ සඳහන් වේ:

"එවිට අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් ﷺ නිවේදකයෙකු ලවා මෙසේ ප්‍රකාශ කර සිටියහ: 'අසන්න, සැබවින්ම මත්පැන් තහනම් කරනු ලැබීය.'"

තවද ඉමාම් අහ්මද්ගේ මුස්නද් ග්‍රන්ථයෙහි අබූ හුරෙයිරා (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමාගෙන් වාර්තා වන (ෂුඅයිබ් අල්-අර්නාවූත් විසින් හසන්/යහපත් මට්ටමේ යැයි තහවුරු කළ) හදීසයක, ශුද්ධ වූ අල්-කුර්ආනයේ **"ඔබලා වැළකී සිටින්නෙහුද?"** යන ප්‍රශ්නාර්ථ වැකියට අවනත වෙමින් සහ එය ක්‍රියාත්මක කරමින් (සගයන් මෙසේ) පැවසූහ:

"අපගේ ස්වාමීනි, අපි (සම්පූර්ණයෙන්ම) වැළකී සිටියෙමු."

තවද (මතට ඇබ්බැහි වූවන් මුදාගැනීමේ) වැදගත් උපක්‍රම අතර: ඇබ්බැහි වූ තැනැත්තාව එම දූෂිත මඩ ගොහොරුවෙන් සහ නරක මිතුරු ඇසුරෙන් ඈත් කිරීම ද වෙයි. එමෙන්ම ඔහුව තව්බාව (පසුතැවිලි වීම) සඳහා සහ දහම මත ඍජු ව ම පිහිටා සිටීමට උපකාරී වන යහපත් මිනිසුන්ගේ ඇසුර කරා යොමු කළ යුතු ය. මේ සමඟ ම, ඇබ්බැහි වූවන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා නිවැරදි ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කළ යුතු අතර, ඔවුන්ගේ කාලය ඵලදායී හා ප්‍රයෝජනවත් දේවලින් පිරවිය යුතු ය.

"කවුරුන් තමා කළ අසාධාරණයෙන් පසුව (අවංකව) පසුතැවිලි වී, (තමාගේ ක්‍රියාවන්) යහපත් අතට හරවා ගන්නේද, සැබවින්ම අල්ලාහ් ඔහුගේ පසුතැවිල්ල පිළිගන්නේය. සැබවින්ම අල්ලාහ් අතිශයින්ම ක්ෂමා කරන්නා වූද, මහා කරුණාවන්තයා වූද සමිඳාණන්ය."

[සූරත් අල්-මාඉදාව්: 39]

අල්ලාහ්ගේ ගැත්තනි, අභ්‍යන්තර කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සිටින අපගේ සහෝදරවරුන්ගේ විශිෂ්ට උත්සාහයන් පිළිබඳ ව සඳහන් කිරීමට අප අමතක නොකළ යුතු ය. එයින් පළමුවැන්න (අභ්‍යන්තර කටයුතු අමාත්‍යාංශය), මෙම වස විස (මත්ද්‍රව්‍ය) මර්දනය කර වැළැක්වීමටත්, ඒවා බෙදාහරින්නන් හඹා ගොස් ඔවුන්ට එරෙහි ව දැඩි දඬුවම් පැනවීමටත් කටයුතු කරයි. දෙවැන්න (සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය), ඇබ්බැහි වූවන් තමන් යටතට ගෙන, ඔවුන්ව නැවත සාමාන්‍ය ජීවිතයට පත් කරන පුනරුත්ථාපන ප්‍රතිකාරවලට භාජනය කිරීමට කටයුතු කරයි.

එබැවින්, යමෙකු මෙවැනි (මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහි වූ) තත්ත්වයක් පිළිබඳව දන්නේ නම්, ඔහුව වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන වෙත යොමු කිරීම සඳහා වහා ම අදාළ බලධාරීන්ට දැනුම් දීමට පියවර ගත යුතු ය. ඔහුව මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්පැන් නමැති සුළි සුළඟ තුළ ගිලී යාමට ඉඩ නොතැබිය යුතු ය.

අල්ලාහ් දෙවියනි, ඔබ තහනම් කළ දෑවලින් (හරාම්) අප ව වළක්වා, ඔබ අනුමත කළ දෑ (හලාල්) මඟින් අපට සෑහීමට පත් වීමට සලස්වනු මැනව! තවද ඔබේ අපරිමිත දයාව මඟින් ඔබ හැර අන් කිසිවෙකුගෙන් අතපාන්නේ නැති තත්ත්වයට අපව පත් කරනු මැනව!

අල්ලාහ් දෙවියනි, අප තුළ ඊමාන් (දේව විශ්වාසය) කෙරෙහි ඇලුම්කමක් ඇති කර, එය අපගේ හදවත් තුළ අලංකාරවත් කරනු මැනව! තවද ප්‍රතික්ෂේප කිරීම (කුෆ්ර්), දුරාචාරය සහ අකීකරුකම කෙරෙහි අප තුළ පිළිකුලක් ඇති කර, අප ව ඍජු මාර්ගයේ ගමන් කරන්නන් අතරින් කරනු මැනව!

අල්ලාහ් දෙවියනි, ඉස්ලාම් දහමට සහ මුස්ලිම්වරුන්ට අභිමානය හා ශක්තිය ලබා දෙනු මැනව! ශිර්ක් සහ බහුදේව වාදීන්ව පරාජයට පත් කරනු මැනව! තවද ඔබේ (සත්‍ය) දහම ද, ඔබේ ශුද්ධ වූ ග්‍රන්ථය ද, ඔබේ

නබි ﷺ තුමාණන්ගේ සුන්නත්ව (මග පෙන්වීම්) ද, ඔබේ දේව විශ්වාසවන්ත ගැත්තන් ද ජයග්‍රහණය කරවනු මැනව!

අල්ලාහ් දෙවියනි, ජීවත්ව සිටින මෙන්ම මියගිය සියලුම මුස්ලිම් පුරුෂයන්ට, මුස්ලිම් ස්ත්‍රීන්ට, මුඃමින් (දේව විශ්වාසවන්ත) පුරුෂයන්ට සහ මුඃමින් ස්ත්‍රීන්ට පාපක්ෂමාව ලබා දෙනු මැනව!

අල්ලාහ් දෙවියනි, අපගේ අමීර් (රාජ්‍ය නායකයා) තුමාට සහ ඔහුගේ ඔටුන්න හිමි කුමරුට (ඔහුගේ උපනායකයාට) ඔබේ නිවැරදි මග පෙන්වීම් අනුගමනය කිරීමට ශක්තිය ලබා දෙනු මැනව! ඔවුන් දෙදෙනාගේම ක්‍රියාවන් ඔබගේ අවනතභාවය සහ ඔබගේ තෘප්තිය වෙනුවෙන් පමණක්ම කරනු මැනව! තවද මෙම දේශය (රට) සුරක්ෂිත, සාමකාමී, සෞභාග්‍යමත් මෙන්ම ත්‍යාගශීලී, ආරක්ෂාවෙන් හා දේව විශ්වාසයෙන් පිරිපුන් දේශයක් බවට පත් කරනු මැනව! එලෙසම අනෙකුත් සියලුම ඉස්ලාමීය රටවල් ද (සුරක්ෂිත කරනු මැනව)!

(ආදර්ශ සිකුරාදා දේශනා සකස් කිරීමේ කමිටුව)